

Verslag van het Bestuur der Afdeeling Kortrijk.

(JULI 1901 — OCTOBER 1902)

Leden en Bestuur.

Verleden jaar begon ons verslag met de vaststelling dat ons ledental van 47 tot 50 geklommen was ; nu tellen wij er 51 ; is de vermeerdering klein, toch gaan wij vooruit.

Ons ontviel nochtans een lid door sterfgeval, na betaling zijner bijdrage, de heer Raymond Gillon, advocaat. Uit naam der Afdeeling werd aan Mevr. Gillon een brief van rouwbeklag gestuurd, waarbij hulde gebracht werd aan den zoo diepbetreurden overledene, een man van hooge verdiensten.

Bestuur.

Het Bestuur was samengesteld als volgt :

Voorzitter : Edw. Felhoen, advocaat ; Secretaris-Penningmeester, Adr. Matton, Conducteur van Bruggen en Wegen ; Leden : Ernest Carlier, drukker-uitgever ; Victor De Coninck, stoker ; J. F. Dijck, rustend onderwijzer ; Hil. Goorieckx, fabrikant en Frans Thibau, fabrikant.

HH. Carlier, Dijck en Goorieckx treden uit in 1902 ; de HH. Felhoen, Matton, De Coninck en Thibau in 1903.

Werkzaamheden.

In den loop van het jaar werd geen enkele openbare voordracht gehouden, en dit door stedelijke omstandigheden. De Koninklijke Maatschappij van Tooneelkunde « De Kruisbroeders » had een belangrijken wedstrijd uitgeschreven, die om de veertien dagen al ons gewoon publiek naar den schouwburg lokte. Drie bestuursleden onzer Afdeeling werkten aan die opvoeringen mede. De taak van de Afdeeling zelf werd zoo doende op eene andere manier vervuld, en de beschikbare gelden konden voor later gebruik bespaard worden.

Onze medewerking ging ook naar de Zusterafdeelingen Meeuwen en Roeselare, waar door onze tusschenkomst welgelukte avondstonden ingericht werden.

Een bedrijvig jaar was het zeker. De vaderlandsche betooging van 13 Juli 1902 en het 27ste Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres waren de voornaamste en uiterst belangrijke punten van onze dagorder.

Het onverhoopt en buitengewoon succes van het door en door Vlaamsch feest van 13 Juli is nog in aller geheugen; onze Afdeeling had er zich onvoorwaardelijk en geestdriftig bij aangesloten, nog onder den ontmoedigenden indruk van hare opgedrongen verwijdering van de officiële feesten.

Het zal een eeuwige vlek blijven voor de halfslachtige Vlaamingen, die de verbroedering tegengewerkt hebben welke onzen geheelen Nederlandschen stam in een band moest vereenigen op het slagveld waar zijne toekomst gevestigd werd, waar ons Vaderland zijn bloedig doopsel ontving.

Het hoogere concept van die stamfeesten ontsnapte aan die kleingeestige leiders. Kleine menschen, kleine gedachten en..... omgekeerd.

Wat voor de herinnering aan 1302 onmogelijk was gemaakt werd nochtans bewerkstelligd voor het Nederlandsch Congres. Door onderlinge toegevendheid kwam de Regelingscommissie er toe hier ook de zege te behalen, wat ook wel een onmogelijkheid scheen voor al wie met onze toestanden bekend is, en wat als een verheugend verschijnsel mag aangezien worden.

Twee bestuursleden en drie leden onzer Afdeeling maakten deel uit van deze Commissie. Gedurende vier dagen was het een heuglijk verbroederingsfeest tusschen vertegenwoordigers van den Nederlandschen stam in België, Noord-Nederland, Zuid-Afrika, Noord-Amerika en Nederlandsch-Indië.

De indruk door dit Congres nagelaten zal zoo spoedig niet uitgewischt worden. Hooger en hooger rijst hier de steeds blakende zon der *Nederlandsche* beschaving, die ons met de Germaansche en Angel-Saksische nauwer in verband brengen zal tot heil en ontvoogding van ons volk.

De Afdeeling trad ook geestdriftig de heuglijke en welgelukte jubelfeesten bij van het 50 jaar oude Willems-Fonds en van zijne 25 jarige krachtvolle kinderen Nieuwpoort en Brugge. Bij alle waren wij goed vertegenwoordigd.

Ook aan het jubelfeest van de 450-jarige Kortrijksche Kruisbroeders namen wij van harte deel; zij staan ons in den edelen strijd voor volksontwikkeling door de moedertaal ter zijde.

Volksboekerij.

Enkele boeken werden aangekocht. Van de werken van Jacob Van Lennep ontvingen wij 3 stellen. Een dezer schonken wij aan de bibliotheek der verdienstelijke "Broederlijke Weldadigheid, te Kortrijk „. Een tweede stel is nog beschikbaar.

Onze bibliotheek zal volledig heringericht worden in den loop van het toekomende bestuurjaar.

En nu om te sluiten stippen wij aan dat onze Afdeeling ook op 21 October e. k. 25 jaren telt. Gedurende dit kwart eeuws zien wij aan ons hoofd den heer Edw. Felhoen, die zich nog altijd even flink in ons midden beweegt en de Afdeeling de warmste genegenheid toedraagt.

Het Bestuur heeft in zijne vergadering van 31 Oogst 1901 besloten de stichting der Afdeeling plechtig te herdenken. De feesten zullen in December 1902 gevierd worden. Op het Algemeen Bestuur en op de Zusterafdeelingen wordt gerekend om er den gewenschten luister aan te geven.

Het is te hopen dat onze bevolking zal begrijpen wat het beteekenen moet voor eene vrijzinnige Vlaamsche Maatschappij 25 jaren te Kortrijk in leven te blijven.

Rekening over het dienstjaar 1901-1902.

ONTVANGSTEN.

In kas op 29 Juli 1901	fr.	44.32
Aandeel in de bijdragen der leden.	»	134.50
Buitengewone toelage van het Algemeen Bestuur	»	200.00
Totaal der ontvangsten	fr.	378.82

UITGAVEN.

Volksbibliotheek	fr.	23.50
Bestuur (briefwisseling, drukkosten enz.)	»	3.70
Aan het Comité tot aanmoediging van het wereld- lijk onderwijs	»	75.00
Andere uitgaven.	»	45.70
		<hr/>
Totaal der uitgaven	fr.	147.90
		<hr/>
In kas op 29 Juli 1902	fr.	230.92

Namens het Bestuur:

De Secretaris-Penningmeester,
ADR. MATTON.

De Voorzitter,
EDW. FELHOEN.

Kortrijk, 13 Oogst 1902.

Verslag van het Bestuur der Afdeeling Schaarbeek — St-Joost-ten-Oode.

(JULI 1901 — JULI 1902.)

Leden en Bestuur.

Met fierheid stellen wij vast dat ons ledental van 148 tot 167 geklommen is, eene vermeerdering van 19 leden.

Het Bestuur voor het dienstjaar 1901-1902 was samengesteld als volgt: MM. Winnens Jozef, voorzitter; Claeys Jan, onder-voorzitter; Danckers Evarist, schrijver-schatbewaarder; Ledeganck Hippoliet en Danckers Edmond, hulpschrijvers; Van Rijsselberge Antoon, boekbewaarder; Van Doorslaer Emeri en Segers Frans, hulpboekbewaarders; Ringoot Jan, Hendrickx August; Van Autenboer Jozef en Van Meer Jozef, leden.

Voordrachten en Feesten.

Op onze jaarlijksche Algemeene Vergadering, welke den 4^{en} Juli 1901, in ons gewoon lokaal plaats had, werd er besloten tijdens het dienstjaar 1901-1902 de volgende voordrachten en

Het Jubileum van het Kortrijksche Willems-Fonds.

Zondag 7 December vierde de afdeeling van het Willems-Fonds te Kortrijk haar vijf-en-twintigjarig bestaan.

In de Stadshallen, daartoe welwillend door het schepen-college afgestaan, had een prachtig concert plaats, dat, om 2 1/2 uur begonnen, eerst om 5 1/2 uur eindigde.

Op deze plechtigheid, ingericht door het Kortrijksche Bestuur, voorgezeten door zijn secretaris A. Matton in plaats van den door rouw verhinderden voorzitter Felhoen, was een talrijke schare leden en belanghebbenden met hunne familie aanwezig. Wij zagen er de heeren R. Van de Venne, liberaal volksvertegenwoordiger van Kortrijk; G. Minnaert, J. Vercoullie en C. De Bruyne, wederzijds voorzitter, secretaris en lid van het Algemeen Bestuur; J. Stinissen van de afdeeling Antwerpen, eersten secretaris en stichtend lid van de afdeeling Kortrijk; P. Fredericq, voorzitter van de afdeeling Gent; J. Sabbe, ondervoorzitter van de afdeeling Brugge; P. De Swarte, G. Van de Sompel en H. De Swarte, voorzitter en bestuurleden van de afdeeling Nieuwpoort; voorts liberale vrienden uit Harelbeke, Waregem en Deerlijk.

De uitvoering moest de moeielijksten voldoen. De kunstzangeres Mevr. M. Levering, de harpisten Mej. C. Ameye en T. Ontrop, de kunstzanger M. W. Sabbe en de drie instrumentisten M. M. Van Neste oogstten allen den grootsten bijval in.

Tusschen de twee deelen van het concert sprak de heer A. Matton de feestrede uit en las een algemeen verslag over de afgelopen 25 jaar, waarin hij wees op den eersten

bloei, het latere verval en de verheugende tegenwoordige herleving.

Daarbij sloot zich een toespraak aan van den heer G. Minnaert, Algemeen Voorzitter, over de strekking en de werkzaamheden van het Willems-Fonds. Bij het einde zijner welgepaste rede overhandigde de heer G. Minnaert het gebruikelijke boekengeschenk aan den jongen heer Germonprez, bekroond in den Nederlandschen wedstrijd tusschen de athenæen.

Na het concert vereenigden zich een zestigtal Willemsfonders rondom een lekker feestmaal in het Café Royal. Heildronken werden uitgebracht op onze Vorsten, op den afwezigen Voorzitter, op den heer G. Minnaert, op den heer A. Matton, op den heer J. Stinissen, op den heer R. Van de Venne, op het herlevend liberalisme in Vlaanderen; en ofschoon omstreeks 10 uur de meeste vreemdelingen naar het station moesten, duurde het gezellig feest nog lang voort.

* * *

GEDICHT *afgelezen door den heer JACOB STINISSEN op het Feestmaal ter gelegenheid van het 25-jarig Jubelfeest van het Willems-Fonds, te Kortrijk, op 7 December 1902.*

Door Cicero's werd hier vandaag
Het Vlaamsche woord gevoerd —
En menig spreker heeft gewis
Hier menig hart geroerd.

Men heeft nu al zooveel verteld,
Zoo ernstig en zoo schoon;
Mag ik nu ook, op mijne beurt,
Op ietwat lossen toon,

Herinnen aan een vriendenkring
Van veel beteekenis:
De bron, waaruit het Kortrijksch Fonds,
Ons Fonds gesproten is?

Doch, laat het mij dan even doen,
 In alledaagsch gerijm —
 In verzen, die soms kreupel gaan,
 En rieken naar..... de lijm.

Wie, in de Gulden-sporenstad
 De spoorweghal verlaat,
 Er zich ter groote markt begeeft,
 Langs Hal- en Doornikstraat,

Die ziet, voorbij de Kleine Hal
 — Centre de la cité —
 Een aardig, smal en diep gebouw,
 Een wel-bekend café.

Daar kwam, vóór vijf en twintig jaar,
 Een kleine, trouwe schaar
 Van goede vrienden, grijs en blond,
 Met veel of zonder haar.

Zij kwamen 's avonds elken dag,
 In het *Café Français* :
 Zij spraken Vlaamsch en Fransch dooreen,
 Maar logen nooit, *jamais* !

Daar werden stelsels *opgebouwd*,
 En andre *plat gelegd* —
 Men was er doctor, filosoof,
 En sterk in wet en recht.

Er zaten vele vrienden dáár,
 Een gansche galerij —
 Ik schets er maar een drietal van
 In deze rijmelarij :

Een Kortrijkzaan, die 't Fransch aanzag
 Als *zijne* moedertaal ;
 Een Vlaming uit het Scheldedal,
 En een verstokten Waal.

Daar lag gemaklik in den hoek
 — Gelijk een pasjaman —
 Een vriend die werken liet ; hij zelf,
 Hij gaf den brui er van.

Hij koos altijd denzelfden hoek,
 Dien hij gezellig vond —
 Daar kon hij rusten opperbest,
 En blikken in het rond.

Hij sprak van alles, steeds in 't Fransch,
 Wist nieuws uit ieder oord —
 En werd hij ook gelogenstraft,
 Toch bleef hem 't laatste woord.

Hij was een ridder van de pen,
Die in den Hemel was,
Wanneer men weekliks, in zijn krant,
Zijn fijne praatjes las.

« O, strijden, » zei hij, « wat een lust !
Mon élément, c'est la lutte ! »
Dan trok hij duchtig aan zijn pijp,
En dronk zijn glaasken *uit* !

En nevens hem troonde als een reus
De kloeke Polydoor ;
Hij troonde 's avonds in 't café,
Bij dag op zijn kantoor.

Hij hield van eene lekre pint
En van de Goudsche pijp ;
Hij had een hart en veel verstand,
En wat hij zei, was rijp.

Hij sprak en schreef het Vlaamsch correct,
En was ook journalist,
Wanneer de *rédacteur en chef*
Niets meer te zeggen wist.

En wen het Vlaamsche rechten gold,
Dan sprong hij *in de bres*,
En had hij een triomf behaald,
Dan gaf hij graag een flesch.

Daar zat ook nog een dikke man
— Een Bacchus op zijn ton —
Die drinken als een tempelier,
Voor zeven eten kon.

Hij hield zich stijf en sprak niet veel
— Als baas van het prison —
Hij was een Waal, verstond geen Vlaamsch
En bleef een franskiljon.

Die vrienden, en veel andre nog
Van het *Café Français*,
Zij spraken Vlaamsch en Fransch dooreen,
Maar logen nooit, *jamais* !

En velen werden Vlaamschgezind,
Tot spijt van onzen Waal ;
Zij steunden 't recht van 't Vlaamsche volk
En zijne moedertaal.

Eens sprak er een van 't Willems-Fonds,
— De knappe maatschappij —
En 't antwoord was : « Toe ! richt maar in,
We zijn er allen bij ! »

Men zorgde seffens voor 't bestuur :
 Felhoen werd President ;
 De vriend Ernest kwam aan de kas,
 Uw dienaar was sribent.

En weinig later kwam uit Gent
 Een dapper driemanschap —
 En 't Willems-Fonds was ingesteld,
 Met daverend handgeklap.

Toen schoven allen bij den disch,
 En gaven daar katoen
 Op 't heil van 't Kortrijksch Willems-Fonds,
 Zooals we heden doen.

Maar, van die vrienden zijn er veel
 Naar de eeuwigheid gegaan —
 Zij leven allen in ons hart,
 Hun voorbeeld spoort ons aan —

Hun voorbeeld niet van heen te gaan,
 Maar, naar den echten trant,
 Te streven naar het edel doel,
 Voor vrijheid, taal en land.

Het Fonds was toen een kleine loot,
 Geplant in Vlaamschen grond —
 Maar heden is 't een kloeke boom,
 Die strooit zijne eikels rond.

Een ieder eikel worde een boom
 Op 't heilig Groeningveld,
 Een sterke boom, die niet en buigt
 Voor 't vreemde stormgeweld !

Dat is mijn wensch, daar blijf ik bij ;
 Maar laat ons voor het end,
 Nog drinken, vrienden, op het heil
 Van onzen President, 1

Van onzen wakkren President,
 Heer advocaat Felhoen —
 Nog vele jaren blijve hij
 Die Vlaamsche plichten doen !